

Hermanis Paukšs

“KIKĀ”

(leļļu luga 2 cēlienos)

DARBOJAS:

RAGANELE KIKĀ
VIŅAS RUNCIS KALOŠA
VIŅAS ŪPIS METODIJS
DROSMĪGAIS ZAĶIS LEONĪDS
ĶĒNIŅŠ KRISTAPŠ ASTONPADSMITAIS
VIŅA PAVADONIS ALBERTS
IENAIDNIEKA KARASPĒKS

1. CĒLIENS

1. AINA

MEŽS. KLUSUMS. STARP KOKIEM PABĀŽ GALVU ZAĶIS LEONĪDS. VIŅŠ PASKATĀS VISAPKĀRT, PALEC MAZLIET UZ PRIEKŠU. VĒLREIZ PASKATĀS VISAPKĀRT, TAD SĀK LĒKĀT, SAVĀ NODABĀ KAUT KO DUNGODAMS. PĒKŠŅI SĀK CELTIES VĒJŠ. LEONĪDS SASTINGST UN PAZŪD STARP KOKIEM. VĒJA AURI PIENEMAS SPĒKĀ. PIESTĀ UZLIDO RAGANELE KIKĀ UN RUNCIS KALOŠA. PIESTA SĀK LIDINĀTIES VIRS MEŽA.

Kika (auro). Ehei! Šo apgabalu tiranizē riebīgā raganele Kika!

Kaloša. Ņau!!!

Kika. Ehei!

Kaloša. Ņau! Šo apgabalu tiranizē riebīgā raganele Kika un viņas uzticamais runcis Kaloša!

Kika. Glābjas, kas var! Šo apgabalu tiranizē riebīgā raganele Kika! Ehei!

Kaloša. Ņau! Glābjas, kas var! Ņau!!!

Kika. E-he-hei!!!

ABI SĀK MEŽONĪGU DZIESMU. PIESTA KĀ TRAKA RIŅĶO VIRS MEŽA. GALU GALĀ ABI NOLAIŽAS ZEMĒ.

Kika. Nu! Rāpies ārā!

Kaloša. Nevaru. Es esmu iesprūdis!

Kika. Tad es tev iekniebšu astē.

Kaloša. Ņau!!! (Izsprāgst no piestas.)

KIKA IZRĀPJAS NO PIESTAS.

Kaloša. Nu gan izludinājāties!

Kika (klibodama pastaigājas). Tu man esi notupējis kāju. Tirpst.

Kaloša. Es arī jūtos stipri samīcīts. Tev to piestu vajadzēja mazdrusciņ lielāku.

Kika. Tu labāk nerunā! Nobarojies kā sivēns! Viņam piestu vajagot lielāku!

Kaloša. Jā, bet ko es varu darīt!

Kika. Ēst vajag mazāk!

Kaloša. Es jau tā maz ēdu!

Kika. Ha! Tu maz ēd! Smiekli nāk! Tu aprij vairāk nekā mēs ar Metodiju abi kopā!

Kaloša. Ko lai es daru, ja man ir tik laba ēstgriba!

Kika. Klusē, Kaloša! Ja daudz izrunāsies, pārvērtīšu tevi par peli! Tad arī ēstgriba būs mazāka un piesta neliksies par šauru.

Kaloša. Ņau...

Kika (beidz klibot). Atgāja. Vairs netirpst. Varam lidot tālāk.

Kaloša. Kuš!

Kika. Kas ir?

Kaloša. Krūmos kaut kas nočabēja!...

Kika (ieklausās). Tas būs vējš...

Kaloša. Ņau! Tur kāds slēpjas!

Kika. Kas tur var slēpties? Visi ir aizmukuši aiz trejdeviņiem kalniem.

Kaloša. Nē, Kika, nevar būt, ka es kļūdījos... (Ieklausās.) Dzirdi?! Atkal!

Kika. Kas tur ir? Lien ārā!

Kaloša (ieklausās). Tā jau nu līdīs gan. Jātramda ārā tas bailīgais krūmložņa!

IZNĀK ZAĶIS LEONĪDS.

Leonīds. Kurš te ir bailīgais krūmložņa?!

Kaloša. Ņau!!!...

Kika. Kas tas par ķēmu?

Leonīds. Es neesmu nekāds ķēms! Es esmu drosmīgais zaķis Leonīds!

Kaloša. Kas???

Kika. Drosmīgais zaķis Leonīds!

KIKA UN KALOŠA ŠAUSMĪGI SMEJAS.

Leonīds. Un tūlīt izbeidziet smieties! Man nepatīk, ka mani apsmej!

KIKA UN KALOŠA SMEJAS VĒL ŠAUSMĪGĀK.

Leonīds. Dzirdat? Kā jums nav kauna! Tūlīt izbeidziet!

Kika. Nē – viņš man patīk!

Kaloša. Ņau! Man arī!

Kika. Nu tad tā, drosmīgo zaķi Leonīd – iepazīsimies – es esmu riebīgā raganele

Kika, kas tiranizē visu šo apgabalu...

Kaloša. Un es esmu viņas uzticamais runci, kas palīdz to darīt, ņau!

Kika. Nejaucies starpā! Tāpēc, zaķi Leonīd – vico prom no šejienes tā, lai es pēc pus minūtes pat tavu drosmīgo ļipu te neredzētu, nemaz nerunājot par ausu galiem!

Leonīds. Ne prātā nenāk!

Kika. Ko???

Leonīds. Mežs pieder visiem!

Kaloša. Palaid mani! Es viņam tūlīt tā sadošu pa ļipu!...

Leonīds. Nu, nu! Redzēs, kurš kuram!

Kaloša. Ņau!!! (Metas uz priekšu)

Kika (notver viņu aiz astes). Stāvi, Kaloša!

Kaloša. Ņau! Laid mani! Es viņam ausis mezglā sasiešu!

Leonīds. Nāc tik šurp! Ka es tev asti mezglā nesienu!

Kaloša. Ņau! Laid mani! Laid! Es viņam noraušu ļipu!

Kika. Mierrrā! (Iemet Kalošu piestā.) Tupi rāms, ja negribi, lai es tevi pārvēršu par zaķkāpostiem!

Kaloša. Ņau!... To viņš man vēl pieminēs!...

Leonīds. Tu pats to pieminēsi!

Kika. Klusu, jūs abi!!! Es tagad runāšu! Tātad tu, Leonīd, gribi šeit dzīvot?

Leonīds. Jā, un es te dzīvošu!

Kika. Bet kā tu domā – kāpēc pārējie zvēri un putni ir no šejienes aizbēguši? Ko?

Leonīds. Tāpēc, ka viņi baidās no tevis. Bet es esmu drosmīgs.

Kika. Labi, Leonīd! Labi! (Smejas.) Dzīvo vien! (Smejas.) Dzīvo!

Kaloša. Kika! Un tu to pieļausi?!

Kika. Klusu! (Iebelž Kalošam pa galvu.)

Kaloša. Ņau! (Pazūd piestā.)

KIKA BURAS. LEONĪDAM SĀK AUGT BRIEŽA RAGI. NO PIESTAS PARĀDĀS KALOŠA UN SĀK MEŽONĪGI SMIENTIES.

Leonīds. Vai... Kas tas?... (Tausta ragus.) Kas tas ir?

KIKA UN KALOŠA MEŽONĪGI SMEJAS.

Leonīds. Ragi!...

Kaloša. Ņau! Tas ir lieliski!... Malacis, Kika!... Vai! Es tūlīt pārplīsīšu!... Ņau! Vienreizēji!... (Smejas.)

Leonīds. Kā jums nav kauna!... Beidziet!... Tā nedrīkst!... Es... es... (Iet prom, bet ragi ieķeras kokos.)

Kaloša. Ņau! Zaķu briedis! Zaķu briedis!

LEONĪDS ATBRĪVOJAS UN AIZBĒG. KIKA UN KALOŠA SMEJAS, KAMĒR PIEKŪST.

Kaloša. Ņau... Sen nebiju tik sirsnīgi smējies...

Kika. Pietiks. Braucam! (Iekāpj piestā.)

Kaloša. Tu padomā tik – zaķu briedis! Jauna suga!

KIKA UN KALOŠA, DZIEDĀDAMI MEŽONĪGU DZIESMIŅU, AIZLIDO.

2. AINA

KIKAS BŪDA. ŪPIS METODIJS GATAVO VAKARIŅAS.

Metodijs. Tā, tā – peles Kalošam jau izcepušās... Uhū... jāņem nost... Uhū... (Noņem pannu no plīts.) Uhū... Zivju zupa Kikai... (Noceļ katlam vāku un pagaršo.) Uhū... tūlīt būs gatava... Kā te vēl trūkst?... Uhū... trikzālītes trūkst... Tūlīt pieliksim... (Meklē pa plauktiem.) Kur tā bundža ar trikzālītēm?... Uhū... Tepat jau ir... (Pieber zupai trikzālīti.) Uhū... Tā – te būs piens Kalošam.. (Ielej pienu Kalošam bļodiņā, sāk šņākt tējkanna.) Uhū – burvju tēja Kikai jau vārās... Jāņem nost... (Ņem tējkannu, bet tā ir karsta.) Uh!... Cik karsts... Kur ir dvielis?... Kur ir dvielis?... Uhū – tepat jau ir... (Paņem dvieli un noceļ tējkannu.) Tā, tā... (Noceļ zupas katlam vāku un pagaršo zupu.) Uhū – gatavs ir. (Noceļ zupu no plīts.) Tā, tā...

ĀRĀ SĀK ŠŅĀKT VĒJŠ.

Metodijs. Uhū – jau lido. Tā, tā... (Nosēžas uz laktas.)

VĒJA ŠŅĀKOŅA PIERIMST. BŪDĀ IENĀK KIKA UN KALOŠA.

Kika. Sveiks, Metodij! Vai vakariņas gatavas?

Metodijs. Uhū... Kad man vakariņas nav bijušas laikā gatavas? Jūs gan ne vienmēr laikā ierodaties.

Kika. Neņerksti, Metodij. Šovakar mēs esam laikā.

Kaloša. Neņerksti, Metodij! Dabūsi pa knābi!

Metodijs. Uh! Ka es tev spalvas no astes neizplūcu!

Kika. Klusu! Jūs abi! Galva jau sāp.

Metodijs. Ja viņš pret mani tā izturēsies, varēs pats sev gatavot vakariņas!

Kaloša. Nu, nu – būs jau labi. Kur ir tās vakariņas?

Metodijs. Uh!... Sēdieties tik pie galda!

Kika. Kaloša vakariņas neēdīs.

Kaloša. Ņau! Tas ir kā – neēdīs?

Kika. Viņš ir tā nobarojies, ka nevar vairs ielīst piestā.

Kaloša. Ņau! Nav tiesa! Es varu ielīst piestā!

Kika. Bet, ja turpināsi tik daudz ēst, tad drīz vairs nevarēsi.

Kaloša. Kad nevarēšu, tad arī neēdīšu.

Kika. Tad jau būs par vēlu.

Kaloša. Ņau!!!

Kika. Klusu! Marš gulēt!

Metodijs. Un tieši šovakar man izdevās tik garšīgs peļu cepetis...

Kaloša. Ņau! Es nevarēšu aizmigt, ja nebūšu paēdis!

Kika. Bez miega tu vēl vairāk novājēsi.

Kaloša. Nu pagaidi tu man, Kika!

Kika. Ko?! Tu man te draudēsi?!

Kaloša. Ņau... (Nolien gulēt.)

Metodijs. Uhū... Vai nu tā vajadzēja...

Kika. Nemāci mani, Metodij! (Apsēžas pie galda.) Dod vakariņas!

Kaloša. Tagad pati rīs, kamēr pārplīsīs.

Kika. Neņaudi!

METODIJS IELEJ KIKAI ŠĶĪVĪ ZUPU.

Kika. Kas tas ir, Metodij?

Metodijs. Zivju zupa.

Kaloša. Ha-ha-ha! Tā tev vajag!

Kika. Atkal zivju zupa? Tu zini, ka man negaršo zivju zupa! Cik var ēst zivju zupu!

Kaloša. Kamēr pārplīsīsi!

KIKA MET AR KAROTI KALOŠAM.

Kaloša. Ņau! (Pazūd aiz plīts, tad atkal parādās.)

Kika. Es sen neesmu ēdusi vistas buljonu. Kāpēc tu nevarēji izvārīt vistas buljonu?!

Metodijs. Uh... Kur lai es ņemu tās vistas? Vistas ir tur, kur ir cilvēki, bet tu esi aiztiranizējusi visus aiz trejdeviņiem kalniem, uhū... Kur lai es tev ņemu vistas?

Kika. Tad palidīnies aiz trejdeviņiem kalniem un dabū!

Metodijs. Uhū – tas ir tālu...

Kika. Spārni tev nenokritīs.

Kaloša. Spārnus tev Kika pati noraus.

Kika. Ka es tev nenorauju asti!

Metodijs. Nu labi, uhū, es aizlidošu, bet ēd tagad, lūdzu, zivju zupu, citādi atdzisīs.

Tikai zivis, uhū, vēl nav no tevis aizbēgušas.

Kika. Kaloša, atdod karoti!

Kaloša. Es to neesmu ņēmis.

Kika. Es tev metīšu ar šķīvi! Zupa vēl ir karsta.

Kaloša. Ņau!... (Aizmet Kikai karoti.)

Metodijs. Nu vai tad tā var?... (Paceļ karoti, noslauka ar spārnu un iedod Kikai.)

KIKA ĒD.

Kaloša. Kā garšo?

Kika. Tā nekas. Un tev?

Kaloša. Ņau...

Metodijs. Nav labi, Kika... Nav labi...

Kika. Kas nav labi?

Metodijs. Visus tu esi aizdzinusi, nav pat, ar ko aprunāties.

Kika. Klusē, Metodij! Nemāci mani! Es arī tev varu ielaist ar karoti! (Ēd.) Un nesēdi, acis blisinādams, - palido apkārt – paskaties, kas notiek manā apgabalā! Diezgan esi pa dienu gulējis.

Metodijs. Uhū... (Aizlido.)

Kika. Ak, cik labi es paēdu!

Kaloša. Ņau! To tu man vēl pieminēsi, Kika!

Kika. Klusē! Nodziedi man šūpuļdziesmiņu!

Kaloša. Kā es varu reizē klusēt un dziedāt?

Kika. Kaloša!

Kaloša. Ņau... (Dzied.)

3. AINA

KLAJUMIŅĀ MEŽA VIDŪ ATPŪŠAS ĶĒNIŅŠ KRISTAPS ASTOŅPADSMITAIS
AR SAVU PAVADONI ALBERTU. ATTĀLĀK GANĀS VIŅU ZIRGI.

Alberts. Kāds savāds, drūms mežs, ķēniņ!

Kristaps. Bet te iet vistsnākais ceļš.

Alberts. Ka tik mēs nepaliekam uz tā vistsnākā ceļa. Ēdamais iet uz beigām, bet medījuma nav.

SATRAUKTI NOZVIEDZAS ZIRGS.

Alberts. Ko tas zviedz?

Kristaps. Būs kaut kas izbiedējis.

Alberts. Ja nu vienīgi nešķīstais.

VIŅIEM PĀRI LIDO METODIJS. ABI IZTRŪKSTAS.

Alberts. Redzēji?

Kristaps. Ūpis.

Alberts. Ūpis, ūpis –, bet no kurienes viņš te gadījās, kur citu putnu nav?

ATKAL SATRAUKTI IEZVIEDZAS ZIRGS.

Alberts. Dzirdi? Atkal zviedz.

STARP KOKIEM PARĀDĀS LEONĪDS.

Alberts. Vai! Skaties!

Kristaps. Zaķis.

LEONĪDS PAZŪD AIZ KOKIEM.

Kristaps. Dzīvā radība sāk parādīties. Zaķa cepetis gan mums nenāktu par ļaunu.

Alberts. Par vēlu. Viņš jau paguva nobīties un aizbēgt.

IZNĀK LEONĪDS.

Leonīds. Kurš paguva nobīties?!

Alberts (kriedz). Ā! Skaties! Nešķīstais! Ar visiem ragiem!

Leonīds. Kurš nobijās, es prasu!

Alberts. Mēs esam pagalam... (Noģībst.)

Kristaps. Kas tad tu tāds esi?

Leonīds. Es esmu drosmīgais zaķis Leonīds!

Kristaps. Kopš kura laika zaķi sākuši nēsāt ragus?

Leonīds. Tos man piebūra riebīgā raganele Kika.

Kristaps. Kāpēc šis mežs ir tik kluss?

Leonīds. Kika visus ir aiztiranizējusi aiz trejdeviņiem kalniem. Bet es to tā neatstāšu!

Es nobadišu viņu!

SĀK CELTIES VĒJŠ.

Leonīds. Tā ir viņa, kas lido šurp. Nu jūs dabūsit trūkties!

VĒJŠ PIENĒMAS SPĒKĀ. PARĀDĀS PIESTA AR KIKU UN KALOŠU.

Kika (auro). Ehei! Šo apgabalu tiranizē riebīgā raganele Kika!

Kaloša. Nau!!!

Kika. Ehei!

Kaloša. Ņau! Šo apgabalu tiranizē riebīgā raganele Kika un viņas uzticamais runcis Kaloša!

Kika. Glābjas, kas var! Šo apgabalu tiranizē riebīgā raganele Kika! Ehei!

Kaloša. Ņau! Glābjas, kas var! Ņau!!!

Kika. E-he-hei!!!

PIESTA AIZLIDO, SĀKAS SNIEGPUTENIS. UGUNSKURS APDZIEST. ALBERTS ATGŪST SAMANU.

Alberts. Kur es esmu?... Kas te notiek?... Sniegputenis?!... Vasaras vidū?!

NEKO VAIRS NEVAR SAREDZĒT.

Kristaps. Zirgos!

Alberts. Zirgi! Zirgi ir pazuduši!

Leonīds. Tā ir Kika! Pagalam jūs būsīt!

Kristaps. Ko lai mēs iesākam, drosmīgo Leonīd?

Leonīds. Neko. Ja Kika izdomā kādu riebeklību, viņa to izdara līdz galam!

Kristaps. Tātad tikai pati Kika mūs var glābt?

Leonīds. Viņa to nedarīs.

Kristaps. Parādi mums ceļu pie viņas!

Leonīds. Tu arī esi drosmīgs! Ejam! Turieties cieši pie manis!

Alberts. Pagalam mēs būsīm! Pagalam!

SNIEGPUTENIS PIENĒMAS SPĒKĀ.

4. AINA

KIKAS BŪDA. KIKA, KALOŠA UN METODIJS. ĀRĀ SKAN SNIEGPUTEŅA AURI.

Kaloša. Ņau! To mēs atkal vareni nostrādājām!

Kika. Nevis mēs, bet es.

Kaloša. Ņau! Es arī tur klāt biju! Un brēcu nelabā balsī!

Metodijs. Uh... Viņi tagad nosals nabadziņi...

Kaloša. Ha-hā! Ņau! Tu taču pats par viņiem mums paziņoji!

Kika. Nav ko līst manā apgabalā!

Metodijs. Uh...

Kaloša. Paklau, Kika, es domāju, ka esmu tomēr pelnījis vakariņas. Ņau. Es šodien stipri novājēju.

Metodijs. Peles būs jau atdzisušas.

Kaloša. Nekas – es apēdīšu arī aukstas. No aukstām pelēm tā neuzbarojas. Ko? Kika!

Kika. Apēdīsi rīt brokastīs. Pirms gulētiešanas ēst ir trīstik kaitīgi.

Kaloša. Ņau! Kika! Beidz mani tiranizēt!

Kika. Klusu!

PIE DURVĪM ATSKAN KLAUVĒJIENS.

Kaloša. Ņau!

Metodijs. Uhū...

Kika. Kas tur ir? Lai ienāk!

IENĀK KRISTAPS.

Kika. Kas... (Ierauga un apklust, skatās viņā.)

Kristaps. Es esmu ķēniņš Kristaps Astonpadsmitais. Steidzos uz savu valsti, jo kaimiņvalsts ķēniņš Ferdinands Sestais, kamēr es viesojos pie savas krustmātes grāfienes Elzas, ir pieteicis mums karu. Caur tavu apgabalu iet visīsākais ceļš. Piedod, ja es aizskāru tavu viesmīlību, tas notika negribot. Man ir ātri jātiek mājās, citādi iebrucēji izpostīs valsti.

Kika. Jā... Es... Labi. Es tev palīdzēšu. Pagaidi ārā.

Kristaps. Paldies. Tu esi ļoti laipna. (Paklanās un iziet.)

Kaloša. Ņau! Kika! Ko tu domā darīt?

Kika. Netraucē mani. (Buras.)

PUTENIS NORIMST.

Kaloša. Kika! Ņau! Ko tu dari?!

Metodijs. Kaloša! Stāvi klusu un netraucē viņai! Ja ne – tev būs darīšana ar mani!
Uhū!

Kaloša. Tu man draudēsi?! Ņau! Es tev acis izskrāpēšu!

Metodijs. Uh! (Metas Kalošam virsū.)

Kaloša. Ņau! Es klusēju! Klusēju taču! Ņau!!!

Metodijs. Uh!... Skaties tu man... (Uzlaižas atpakaļ uz laktas.)

Kika. Metodij! Kā lai es ātri nogādāju ķēniņu viņa valstī? Mēs abi neielīdīsim piestā.

Kaloša. Ha-hā! Viņš ir vēl resnāks par mani!

Kika. Klusu!

Metodijs. Uhū! Es viņu aiznesīšu! Par to tu nebaidies, Kika!

Kika. Labi, Metodij! Es piestā lidošu pa priekšu.

Kaloša. Ņau! Bet es? Vai es te veltīgi badojos?

Kika. Es domāju, ka tev nepatīk tas, ko es daru.

Kaloša. Vienalga – es piedalos! Ņau! Ka tik ir interesanti!

Kika. Labi, Kaloša, lidojam!

VISI PROM.

ĶĒNIŅA PILS. METODIJS SĒŽ UZ LIELA KANDELABRA. KALOŠA ĒRTI GUĻ,
IZLAIDIES UZ SAMTA SPILVENA.

Kaloša. Skaista dzīve, Metodij. Nekad nebūtu domājis, ka kādreiz gulēšu uz samta spilvena. Kad lidosim uz mājām, vajadzēs to nospert, ņau.

Metodij. Tā godīgi kaķi nerīkojas, uhū...

Kaloša. Es neesmu godīgs kaķis un nemaz negribu tāds būt. Ja ķēniņš Kristaps pats nesapratīs, ka šo spilvenu vajag man uzdāvināt, ņau, tad zvēru, ka nosperšu to viņam!

Metodij. Par kādiem nopelniem tad viņam būtu tev jāuzdāvina šis spilvens, uh?

Kaloša. Par to labo, ko es esmu viņam izdarījis, ņau!

Metodij. Uhū! Ko tad tu tādu esi paveicis ķēniņa labā?

Kaloša. ņau! Es te neesmu pastrādājis vēl nevienu riebeklību, ņau! Vai tas nav viena samta spilvena vērts, ko?

Metodij. Uh, Kaloša, Kaloša...

Kaloša. Bet vispār, ņau – man te sāk jau apnīkt. Vai tu nezini, kad mēs lidosim atpakaļ?

Metodij. Nezinu, Kaloša, patiešām nezinu.

Kaloša. Ko tā Kika var dirnēt te tik ilgi, ņau?! Patiešām – nesaprotu!

Metodij. Tu vēl daudz ko nesaproti Kaloša, uhū...

Kaloša. ņau! Tad paskaidro man, ja reiz esi tik gudrs!

Metodij. Es paskaidrotu, bet tu tik un tā nesapratīsi...

Kaloša. Ko? Vai tu uzskati mani par muļķi?! Es esmu daudz gudrāks par tevi, ņau!

Metodij. Ko tad man vēl skaidrot, ja jau tu esi tik gurs?

Kaloša. Nu paskaidro, lūdzu, Metodij... ņau... Es zvēru, ka sapratīšu...

Metodij. Viss ir ļoti vienkārši – Kika mīl ķēniņu Kristapu... uhū...

Kaloša. Ko?!...

Metodij. Es jau teicu, ka tu nesapratīsi.

Kaloša. Nu gan pateici!... Nu gan izdomāji!... Kika! Mīl?!...

Metodij. Jā, Kaloša... Ja tā labi viņus pavērosi, gan arī pats to sapratīsi...

Kaloša. ņau!... Ha-ha-ha-hā!!! Brūtgāns un brūte! Brūtgāns un brūte! (Lēkā pa istabu.)

Metodij. Ak, tu Kaloša! (Ieknābj viņam astē.)

Kaloša. ņau!!! Par ko?!... Ko es tev esmu izdarījis?!...

Metodij. Es jau teicu, ka tu neko nesapratīsi. Uhū! Dumjš kā zābaks tu esi, Kaloša! Labāk nebūtu tev neko stāstījis! Ja vēlreiz smiesies par Kiku, noknābšu tevi! Uhū!!!

Kaloša. Labi, labi, Metodij!!!!... Nevajag taču tūlīt satraukties... Katram gadās kāda kļūda... ņau...

Metodij. Uhū... (Atkal uzlaižas uz kandelabra.)

IENĀK KIKA.

Kaloša. Ņau! Ko tu te meklē? Vācies prom!

Kika. Kas tev noticis? Kaloša!

Kaloša. Ņau... Izliekas, ka Kikas balss...

Metodijs. Tā arī ir Kika, uhū!

Kaloša. Kika?!... Vai tu esi galīgi sajukusi, ņau?!... Ko tu ar sevi esi izdarījusi?... Kāpēc tu sevi esi tik nejēdzīgi pārvērtusi?!

Kika. Es neesmu sevi pārvērtusi... Es vienkārši nomazgājos un saķemmēju matus...

Kaloša. Ņau! Ārprāts! Un kas tās ir par nejēdzīgām lupatām tev mugurā?!

Kika. Tās nav lupatas... Tas ir tērps, ko man uzdāvināja ķēniņš Kristaps... Par to, ka es viņam palīdzēju...

Kaloša. Protams – man samta spilventiņu jau neviens nevar uzdāvināt...

Kika. Kāpēc es tev tik ļoti nepatīku?

Kaloša. Ņau!!!!... Ššš... Fu!

Metodijs. Neklausies viņā, Kika – tu tagad izskaties ļoti skaista... Uhū... Patiešām, kā es te sēžu!

Kaloša. Nu ja – es vienīgais esmu tas muļķis. (Demonstratīvi aiziet un apguļas uz samta spilvena.)

Kika. Kas viņam noticis, Metodij?

Metodijs. Viņš nav labā garastāvoklī, Kika. Nepievērs viņam uzmanību, uhū...

Kaloša (iebrēcas). Maldāties – mans garastāvoklis ir vienkārši lielisks!

PIE DURVĪM ATSKAN KLAUVĒJIENS.

Kika. Ienāciet!

IENĀK KRISTAPS.

Kristaps. Es gribēju satikt Kiku...

Kika. Jā...

Kristaps. Kika...

Kika. Es uzvilku jauno tērpu... Vai tu mani vairs nepazīsti?... Jā – un arī nomazgājos un saķemmēju matus...

Metodijs. Kaloša! Mums ir laiks iet pastaigāties!

Kaloša. Kas tie par jaunumiem?!

Metodijs. Vai tu esi aizmirsis, ka mēs vienmēr šai laikā ejam ieelpot svaigu gaisu? Nāc, mans labais draugs! (Ar spārnu izsit Kalošu laukā pa durvīm.)

Kaloša. Ņau!!!!...

Metodijs. Mēs laikus būsīm mājās. (Prom.)

Kristaps. Es tevi nepazinu, Kika...

Kika. Vai tiešām tādi sīkumi mani ir pārvērtuši līdz nepazīšanai?

Kristaps. Tevi – ne. Tikai tavu ārējo izskatu... Tev ļoti piestāv šis tērps... Tajā tu izskaties neparasti skaista...

Kika. Vai tu gribēji man ko sacīt?

Kristaps. Es dzirdēju, ka tu gatavojies doties prom?

Kika. Bet ko es te darīšu?

Kristaps. Labi, Kika. Tikai pirms šķiršanās es vēlos arī taviem draugiem kaut ko uzdāvināt.

Kika. Es nezinu... Metodijs droši vien no visa atteiksies... Tāds viņš ir... Bet es zinu, ka Kalošam ļoti patīk šis samta spilvens.

Kristaps. Tik vien? To es viņam labprāt dāvinu.

Kika. Paldies. Bet ko tu pats tagad darīsi?

Kristaps. Mani gaida karš. Drīz ciemi un pilsētas pārvērtīsies drupās un daudz cilvēku kritīs no ienaidnieku bultām un zobeniem...

PA DURVĪM IEŠMAUC KALOŠA.

Kaloša. Turpiniet – es jums netraucēšu. (Noguļas uz spilvena.) Ņau...

Kristaps. Uzredzēšanos, Kika. (Paklanās un aiziet.)

Kika. Kaloša, kur ir Metodijs?

Kaloša. Ņau, nezinu... Es tikko no viņa aizlaidos. Palūgšu netraucēt – es guļu!

IELIDO METODIJS.

Metodijs. Ak te tu esi, dienaszagli!?...

Kika. Metodij!

Metodijs. Uhū?

Kika. Lido ātri uz manu būdu – tur kaut kur kaktā ir jābūt mazam pergamenta rullītim, pārsietam ar zaļu diegu. Tajā ir ierakstīti burvju vārdi, kuri man būs ļoti vajadzīgi, bet es vairs tos lāgā neatceros.

Metodijs. Uhū! Traukšos ātrāk par vēju!

Kaloša. Traucies, traucies.

Metodijs. Uh! Kad es atgriezīšos...

Kika. Lūdzu, pasteidzies, Metodij!

Metodijs. Uhū! Mazs pergamenta rullītis, pārsiets ar zaļu diegu! Uhū! Gaidi! (Aizlido.)

2. CĒLIENS

1. AINA

KLAJŠ LAUKS UZ ROBEŽAS. VIRS TĀ PIESTĀ LIDINĀS KIKA UN KALOŠA. TĀLUMĀ SKAN KARA MŪZIKA. DZIEDĀDAMI TUVOJAS IENAIDNIEKU KARAVĪRI.

Kaloša. Nau! Tur nāk pamatīgs bars! Kad mēs viņus sāksim tramdīt?

Kika. Vai tu neredzi lidojam Metodiju, Kaloša?

Kaloša. Nau... Es redzu tikai to, ka vecais ūpis pārāk nesteidzas. No viņa nav ne smakas.

DZIEDĀDAMI UZNĀK IENAIDNIEKU KARAVĪRI UN MARŠĒ PĀRI LAUKAM.

Kaloša. Nau! Vai nebūt laiks sākt viņus tramdīt?

Kika. Ar Metodiju laikam ir kas nelāgs gadījies...

Kaloša. Nau! Kamēr tu viņu sagaidīsi, te akmens uz akmens nepaliks. Uzsūti viņiem sniegputeni!

Kika. Es atceros tikai tos vārdus, kā uzsūtīt riebeklīgu sniegputeni. Ja es gribu darīt labu, tad šie vārdi neder.

Kaloša. Bet tu taču gribi viņiem izdarīt riebeklību, nau!

Kika. Nē, es gribu palīdzēt ķēniņam Kristapam un viņa valstij.

Kaloša. Nau! Redzi nu, cik slikti iznāk, ja gribi kādam darīt labu!

Kika. Lūdzu apklusti, Kaloša! Neko tu nesaproti!

Kaloša. Nau! Neviens vairs mani citādi nesauc kā par muļķi!

Kika. Es nesaucu tevi par muļķi. Pagaidi – es mēģināšu atcerēties... (Buras.) Foni-riki-kū... Foni-roki-kū...

Kaloša. Nau!

Kika. Pagaidi! Netraucē, lūdzu! Foni-roki-kū...

Kaloša. Nau! Tu jau to trīsreiz esi pateikusi! Kas ir tālāk?

Kika. Tālāk es neatceros...

Kaloša. Nau! Tad nav ko velti mocīt galvu. Laižamies mājās, un lai tas Kristaps Astonpadsmītais pats tiek galā ar šito varzu! Kas mums par daļu, nau!

Kika. Atcerējos!... Tas nav tas, bet uz brīdi palīdzēs!... (Buras.) Kara-bara-to!

Tiri-biri-bak!

Kuki-nuki-nak!

SACEĻAS VĒJŠ UN AIZPŪŠ IENAIDNIEKU KARAVĪRUS ATPAKAĻ.

Kaloša. Nau! Urā! Ha-hā! Tas tev izdevās Kika! Re, kā lido! Nau! Ha-hā! (Māj ar ķepu.) Atā, atā!

ATKAL IESKANAS KARA MŪZIKA UN DZIESMAS.

Kika. Ko tas līdz? Viņi nāk atkal? Vai tu neredzi lidojam Metodiju?

Kaloša. Nē, nau! Varu derēt, ka viņš vispār neatlidos.

DZIEDĀDAMI UZNĀK IENAIDNIEKU KARAVĪRI UN MARŠĒ PĀRI LAUKAM.

Kika (buras). Kara-bara-to!
Tiri-biri-bak!
Kuki-nuki-nak!

SACEĻAS VĒJŠ UN AIZPŪŠ IENAIDNIEKU KARAVĪRUS ATPAKAĻ.

Kaloša. Ņau! Tas nebija slikti, bet re, kur viņi atkal kārtojas uzbrukumam!
Kika. Šie vārdi nav tik stipri, bet stipros es neatceros.
Kaloša. Cik tad ilgi mēs viņus tā pūtīsim atpakaļ? Man jau sāk apnikt, ņau!
Kika. Tik ilgi, kamēr atlidos Metodijs ar pergamentu.
Kaloša. Ņau! Tas var vilkties septiņas mūžības!
Kika. Neko nevar darīt, Kaloša. Es tevi labprāt izsēdinātu, bet nav laika.
Kaloša. Ņau...

ATKAL DZIEDĀDAMI NĀK KARAVĪRI.

Kika (buras). Kara-bara-to!
Tiri-biri...
Kaloša. Ņau! Re, kur viņš lido! Ņau! Skaties! Tas ir Metodijs! Lai man aste nokrīt, ja tas nav viņš!
Kika. Metodijs!

PIELIDO METODIJS.

Metodijs. Te ir tas pergaments... Uhū... Tu to tā bijī nomētājusi, ka es ar grūtībām atradu... Uh...
Kika (attin pergamentu). Paldies, Metodij! Tas ir īstais! (Buras.) Foni-roki-rū!
Fari-leri-no!
Parka-karka!
Ro!

SACEĻAS SNIEGPUTENIS, KARAVĪRI GRIEZDAMIES AIZLIDO PA GAISU.
SKAN IZBIEDĒTI KLIEDZIENI. TAD VISS NORIMST.

Kika. Kārtībā. Sniegputenis viņus aiznesa uz mājām. Nu ir droši, ka tie vairs neatgriezīsies.
Metodijs. Lidosim nu prom, Kika. Tu izskaties ļoti bāla, uhū...
Kika. Es esmu laimīga, Metodij.

VISI TRĪS AIZLIDO.

2. AINA

GAITENIS ĶĒNIŅA PILĪ. ALBERTS.

Alberts. Mūsu Kristaps Astonpadsmitais katru dienu vismaz vienu stundu lidinās kopā ar raganu Kiku uz ūpja muguras! Un pirms brīža viņi atkal aizlidoja! Lai mani apēd raganas kaķis – viņš grib to precēt!

UZNĀK KALOŠA.

Alberts. Āre, kur nāk sasodītais! Kis, kis, kis, kaķīt!

Kaloša. Pats – kis, kis! Nu – kis, kis, kis – nāc šurp!

Alberts. Es nāku, kaķīt... (Pienāk pie Kalošas.)

Kaloša. Pirmkārt, es tev neesmu nekāds kaķītis, ņau! Otrkārt, es esmu Kaloša! Treškārt – ko tev vajag, ņau?

Alberts. Man tevis žēl, cienītā kaloša, ka tu te bēdīga apkārt klisti, kamēr tava saimniece kopā ar ķēniņu lidinās pa mākoņiem...

Kaloša. Pirmkārt, es esmu godātais, nevis cienītā! Otrkārt – pats tu bēdīgs apkārt klisti! Treškārt – lai viņi lidinās, kamēr nokrīt, ņau!

Alberts. Vai tiešām tu viņiem vēli ļaunu?

Kaloša. Labāk pasaki – vai ķēniņš man uzdāvinās samta spilvenu?

Alberts. Nū – tādi brīnumi vēl nav dzirdēti! Ķēniņš drīzāk aprīs šo spilvenu nekā uzdāvinās kaķim! Ķēniņš Kristaps šausmīgi necieš kaķus! Toties viņš ļoti mīl raganas un ūpjus.

Kaloša. ņau!...

Alberts. Ne jau velti viņš gatavojas precēt raganeli Kiku.

Kaloša. Ko?!

Alberts. Jā – tad gan mums būs zelta dzīve – ragana visu izdarīs mūsu vietā. Bet mēs varēsim atpūsties uz samta spilveniem.

Kaloša. ņau! Domā vien tā! Ššš! (Paceļ asti un aiziet.)

Alberts (klusī smejas). Izdevās!... Tas izdevās...

3. AINA

KALOŠA NERVOZI STAIGĀ PA PILS ISTABU.

Kaloša. Ko lai izdomā?... Ko lai izdomā?... ņau... (Sīt ar ķepu sev pa pieri.) Domā, Kaloša, domā!... Viens ir skaidrs – lai man aste nokrīt – viņi nedrīkst apprecēties, ņau... Ir jāizdomā kāda riebeklība... ņau... Glīti jau tas nebūs, ja es Kikai riebeklību izdarītu... ņau!... Stop! Un kāpēc gan ne?... Vai viņa toreiz neatstāja mani bez vakariņām, ņau?... Vai tā nebija riebeklība, ņau?... Tā bija riebeklība!... (Sīt ar ķepu sev pa pieri.) Domā, Kaloša, domā!... Tu esi uz

pareizā ceļa... Es viņu toreiz brīdināju, ka pieminēšu. Brīdināju, ņau!... (Iesit ar ķepu sev pa pieri.) Skaidrs! Tātad tā nebūs riebeklība, bet – atriebība! Taisnīga atriebība, ņau!!!

IELIDO METODIJS UN APSĒŽAS UZ KANDELABRA.

Metodijs. Ko tu te bļauties, Kaloša?

Kaloša. Kur ir Kika?

Metodijs. Ko tev no Kikas vajag? Uhū... Tūlīt jau viņa nāks.

IENĀK KIKA. KALOŠA APGUĻAS UZ SPILVENA. KIKA STĀV.

Metodijs. Kas tev noticis, Kika?... Uhū...

Kika. Es domāju, Metodij.

Metodijs. Domā vien, Kika, uhū... Tad es tevi netraucēšu...

Kika. Ko lai es daru, Metodij?... Ķēniņš Kristaps lūdza manu roku...

Metodijs. Uhū!... Es tevi apsveicu, Kika!... Uh!... Un ko tu viņam atbildēji?

Kika. Es nevarēju viņam uzreiz atbildēt. Es teicu, ka padomāšu.

Metodijs. Kas tur ko domāt, Kika! Tu taču viņu mīli, uhū!

Kika. Es – jā. Bet viņš? Vai viņš negrib mani precēt tikai pateicības dēļ? Tikai tāpēc, ka es izglābu viņa valsti?

Metodijs. Uh, Kika... Tu arī neko nesaproti... Tu neesi daudz gudrāka par Kalošu – pat man, vecam ūpim, ir redzams, ka viņš tevi mīl!

Kaloša. ņau! Man jau neviens neko neprasa! Es esmu muļķis! ņau! Bet es varbūt zinu vairāk nekā jūsu visi divi kopā!

Metodijs. Ko tu vari zināt, Kaloša... Uh...

Kaloša. To es neteikšu, jo neviens mani neņem par pilnu!

Kika. Tā tas nav, Kaloša. Tās ir tikai tavas iedomas. Es labprāt gribētu uz klausīt tavas domas.

Kaloša. Bet tas vecais ūpis tik un tā neļaus man runāt!

Metodijs. Par to veco ūpi tu vēl dabūsi! Uh... Protams, ka es vairs neesmu nekāds jaunais... bet man ir arī vārds... Un tagad runā – es tevi nepārtraukšu.

Kaloša. Es dzirdēju, ko ķēniņš Kristaps runā ar saviem ministriem, ņau!... Viņš teica, ka neko nevarot darīt – ka vajagot precēt Kiku, jo viņa esot izglābusi valsti! Ka...

Metodijs. Tu melo, Kaloša!!!

Kaloša. ņau!... Es meloju?!... Lai man aste nokrīt, ja es meloju!... Redzi – nenokrita!... Viņš izskatījās ļoti bēdīgs, kad to teica!

Metodijs. Klusē, meli! (Metas viņam virsū.)

Kaloša. ņau!!! Te pat brīvi taisnību pateikt neļauj!

Metodijs. Tu melo! Es tev izknābšu acis!

Kaloša. Knāb! Bet es aizstāvēšu patiesību līdz galam! Es cīnīšos par to līdz pēdējam elpas vilcienam, ņau!

Kika. Metodij!

Metodijs. Uh... (Atlaiž Kalošu un atgriežas uz kandelabra.)

Kika (Kalošam). Vai tā ir taisnība?

Kaloša. Ņau! Kad es esmu tev melojis, Kika? Vienmēr esmu bijis tavš uzticamais pavadonis. Bet tu mani esi aizmirsusi, ņau! Tu klausies tikai tā vecā, prātu izkūkojušā ūpja plāpāšanā, ņau!

Metodijs. Uh!...

Kaloša. Tu vairs negribi ne dzirdēt, ne redzēt patiesību, ņau!

Kika. Lidosim, Metodij. (Paņem spilvenu.) Ejam, Kaloša.

Kaloša. Pareizi, Kika – šo spilvenu ķēniņam par sodu vajag nospert!

Kika. Mums tas nav jādara – viņš to tev uzdāvināja. Ejam. (Prom.)

KIKAI PAKAĻ AIZLIDO METODIJS.

Kaloša. Ņau... Ko es esmu izdarījis... Ko es esmu izdarījis... ņau... (Aizvelkas ar nokārtu asti.)

4. AINA

KIKAS BŪDA. KIKA SĒŽ PIE GALDA. METODIJS UZ LAKTAS.

Metodijs. Uhū, Kika... Nu, ko tu tā sēdi?... Uh... Būtu gājusi palidināties pa svaigu gaisu...

Kika. Negribu, Metodij. Man vienai piesta ir par lielu.

Metodijs. Uhū... Nu gan jau Kaloša atgriezīsies... Neskumsti, Kika... Uh – viņš nav no tiem runčiem, kas tik viegli pazūd...

Kika. Tāpēc jau es arī vairs neceru, Metodij.

Metodijs. Uh, man tā vien liekas, ka viņš apvainojās uz mani un tāpēc aizbēga. Uh... Es vecais mulķa ūpis...

Kika. Nedomā tā, Metodij... Es jūtu – Kaloša ir apvainojies uz mani... Nav man vairs Kalošas... Nav arī... (Nopūšas.) Labi, ka vēl tu, Metodij, esi palicis...

Metodijs. Es tevi neatstāšu, Kika... Uh... par to tu vari būt droša... Uhū...

PIE DURVĪM ATSKAN KLAUVĒJIENS. METODIJS UN KIKA SASTINGST.

Metodijs. Uhū... Tas ir Kaloša!

KIKA ATVER DURVIS. LĪGODAMIES IENĀK ZAĶIS LEONĪDS.

Metodijs. Uhū... Leonīds...

Leonīds. Kika! Es esmu atnācis tevi nobadīt!

Kika. Piedod, Leonīd – es tevi pavisam biju aizmirsusi! Tūlīt es tevi atbrīvošu no ragiem!

Leonīds. Ko tu teici?...

KIKA BURAS. LEONĪDA RAGI PAZŪD.

Leonīds. Ei!... (Tausta galvu.) Nav!... Patiešām nav! Urā! Man vairs nav ragu!... Bet nedomā, ka es atstāšu šo apgabalu! (Lepni aiziet.)

Kika. Redzi kā, Metodij. Par citu bēdām es pavisam biju aizmirsusi. Lido un laid ziņu, ka visi droši var atgriezties.

Metodijs. Uhū, Kika! Ar lielāko prieku! Ar lielāko prieku! Es laižos! (Aizlido.)

KIKA DIRN PIE GALDA. ATKAL ATSKAN KLAUVĒJIENS. KIKA NEDROŠI ATVER DURVIS. IENĀK KALOŠA.

Kika. Kalošīņ! Kur tu biji pazudis?

Kaloša. Ņau! Pirmkārt – mieru! Otrkārt – tūlīt izstāstīšu.

Kika. Vai tu nevēlies kādu pelīti?

Kaloša. Ņau!... Nu, to pēc tam.

Kika. Apsēdies, lūdzu – te ir tavs samta spilventiņš.

Kaloša. Ņau! Vai tu beigsi vienreiz mani pārtraukt?

Kika. Labi – stāsti.

Kaloša. Nemaz vairs nav izturams. Ņau! Sākšu ar to, ka es samelojos – ķēniņš Kristaps tevi mīl un nekādas runas es, ņau, neesmu dzirdējis.

Kika. Kaloša...

Kaloša. Ņau! Klausies tālāk!... Nē, labāk skaties! (Atver durvis.)

IENĀK ĶĒNIŅŠ KRISTAPS ASTOŅPADSMITAIS.

Kaloša. Ņau – te nu jūs abi esat. Es savu vainu esmu izpircis, pārējo nokārtojiet paši!

KIKA UN KRISTAPS TUVOJAS VIENS OTRAM. KRISTAPS SNIEDZ KIKAI ROKU, KIKA PASNIEDZ SAVĒJO, VIŅI IR JAU SADEVUŠĪES ROKĀS, KAD STRAUJI IELIDO METODIJS.

Metodijs. Kika! Putni jau lido šurp! Leonīds aizdrāzās pēc zvēriem!... (Pamana Kalošu.) Kaloša! Uh!...

Kaloša. Ņau! (Pamāj uz Kiku un Kristapu.)

Metodijs (pamana Kristapu). Uhū... Atvainojiet...

ĀRĀ ATSKAN ČIVINĀŠANA.

Kika. Dzirdat? Putni ir atlidojuši.

Kaloša. Mjā... (Aplaizās.)

BEIGAS